МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

ШОАТТА, № 139 (4307). 19 НОЯБРЬ 1966 шу

Мах 2 кеп.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Ноҳч-Гіалгіай обкома Ноҳч-Гіалгіай АССР Лаҳхехьарча Советен Министрийн Советен оргіи.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

ТАХАН—РАКЕТНИ БІУНИЙН АРТИЛЛЕРЕЙ ДИ

СУРТА ТІА эпсара В. Лушпанева тактически ракетий подразделени танкашт «тІема» хьаара а йоаржкара ахоачо еш я. М. Редькинен Е. Кассинен сурт. ТАСС фотохроника.

(Ракетни бІунийн артиллерей Дегина хетаьв материал еша газета 2-ча оагІо тІара).

СИЛЛАХЬЧА ЮБИЛЕЙ СИЙНА

ЛЕРХІАР КХОАЧАШДУ

Октября 50 шу дузача денна сийленца наҳ3а ягара кхаьхьегара ньаьстеш. Ітта хьинаре кхаьхьегаш я Грозненски вагонни депо чуйоагІача промышленно-пропарочни станце колектив. Итт беттa тІан ханал 22 ди хьалха кхоачаШгир пар. Хіара цистерна графиказ лаьрхІачул 41 минут хьалха ДІачулу станце болх-лоша. Цар кхоьаьл дукха фатагеп, электроэнерги, обтирочни материалаш, паччаьхьаькхенна кхоьаь аччаш 32 эзар сом ца. Хіанз укх шера тІехьарча беттa чотах кхаьхьеаш я станце колектив.

Къаьстта дика кхаьхьег юбилейни шу толамца чаьхдаккхара мастерашн Джавотханов, Сердюков, Смелов, Вансонич кертe латтача сменаша. ЦаІ-ах смена нормаш кхоачаш а еш, белгалбаьнна цинца хьанаьре кхаьхьегаш ю ш. Алиев, Иванов, Никитин, кхыбараш.

Г. АНОХОВ.

Толамаш совдоах

Нефтемаслозавода ерригача установкашен цехашен пхитталлагІа ноябре кхоачаШгаьл цкьайтта беттa задани. Дукхха хьалхагІа кхоачаШгир шоай заданен №№ 16, 40, 40/2 йолча установкай коллективаша.

Планал совгІа арахІийцай боккхача маьхе йола дукхха продукци. Лерхіан хиннчуьра хьалхагІа кхоачашъ ергьа цу коллективе пятилетка хьалхарча шера задани.

А. ГОРБАЧЕВА.

«Красный молот» яхача завода № 12 йолча цехе чортача кІалдеш беттaш еш я хІамаш тегар. Чифлянкина Нина. Материалаш кхоьрга тІехьа ягара хьалха инициативина діаболаьлчарех, я из цу цехе. Хьалха дІаяхача хана цхьа бот хьабеча діадолаш хиннчуьра кІалдеш 16,85 метр ер, хІаьта хІанз нов. Чифлянкина из надели хьаьо 14,34 метра кІалдеш. Шера-цо кхоьду кІалдеш 1250 метр я.

Укх деношка рычагашта лаьрхІа беттaш тегаш я из. Уж эІаммга изделеш тегача я беттa цо кхоьду кІалдеш ялх метр я.

СУРТА ТІА: хІамаш тегар Н. Чифлянкина.

Д. Викторова сурт.

Пятилетка хьалхарча шера къаьстта дика къаьсташ хьайоагІа № 432 йолча дІа-юта уздча механизированни колонна колектив. Итт беттa план тІехьхочашъ ньаьй. Укх шера хьал я дІа Іачуьнгаьнна наха чуйе дукха ценош. Цига къаьстта дика къаьстагача белгалбаьнна ба каменщикаш ни. Костоеви Сапрагиеви, кхыбараш. Кхоачашбеча балха дикал лакха а йолаш, хІара сменах норматаьн юкъера лаьрІача 135 процент кхоачашъ цар.

СУРТА ТІА: (ьарлехьара аьттехьа) каменщикашн М. Сапрагиев, С. Костеев.

Д. Викторова сурт.

ТОХКАМ БЕРАШ

Селхан 18-ча ноябре город Грозненча Ленина ціеравча хьаьрга Дворце новаторий совета шоллагІа республикански конференци хилар. Цига дакъа лоацаш бар промышленности, гІишлом организацией, транспорта, юртбоахама пхи біъъ соагІа саг.

Цига йийнар новаторий Совета председателга нов. Крапивина дІадахача шин шера новаторша бьаьв баллах ях ь доклад. Керда новаторий совет хержар. Цьаьхха а председателлаьлла хержар нов. Крапивин — «Красный молот» яхача завода токарь.

Пренешка къамаьлаш дир: нов. Игнатова — «Гіпрогрознефта» инженера, нов. Путучева — Новогрозненски механиздьтта чаьхдоахача завода цеха начальника, нов. Вершавске — «Сужжанефть» НПУ инженера, нов. Колоса — «Красный молот» яхача завода новаторий совета председателла, нов. Маруха — «Старогрознефта» НПУ новаторий совета члена, кхычар.

С. ЧУХАРЕНКО.

СССР ОБОРОНА МИНИСТРА ПРИКАЗ

1966 ш. 19 ноябрь № 270 г. МОСКВА.

Новкъостий салтийн матросаш, сержанташ а старшинаш а!

Новкъостий эпсараш, ираралаш, адмиралаш!

Новкъостий ракетнин артиллерийскин промышленносто болхлой, инженераш, техникаш!

Тахан советски халкъон цун майрача Герзашцарча Низамен дедду ракетни бІунийн артиллерей Ди.

Иа традициненна цІей белгалдоаькх советски наьха политически кхьегамен хьинар айденача, вай мехка коммунистически общество хьалъяра кердача этапе партен наччаьхьакхени экономически а социальни а политика вІашгІехьхьакхаьча КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхоачашъяра дукхьа дерригача халкъо кІовсам лоаттабеча хьалашка.

Ракетчийн артиллеристийн цІей дедду Москвана юкъе фашистски захватчикашн бохабаь 25 шу дуьа ди гаргахкхочачуьра хана. Цу тІем тІа йийкъа бирсача ракетни герза эгтара хьалхарча заллаьх цаІ, Сийлахь-бокхача Дай - мехка тІема кхьча фронташка а сатна, ше малдара хьагучаьлларг сийлахьча советски артиллерийсий майрал, кІоьнарчал, йоккха говзаьх.

Ракетни бІунийн артиллереи личин составо дика хьегабу вай Дайхен ихерамле Іалашъяра дакъьера цкий лоаьрхІам. Советски ракетчикашен артиллеристашен, бІуний кхьча тайнай тІемахощца цхьана тІагІерта лаьхьо политически знанеш, кІаьд да луш эргайоахан тоаьо шоай тІема говзал, мичча хана а агрессора йІаьвен хІама тоха кийча ба уж, нагахьа санна советски наьха маьрша беркатера кхаьхьегаш юкъаьхбаьхкча цунна дагадое.

Керда башха-дика хІамаш карагІдувлаш накъаьлбаьхар ракетни бІунийн артиллерей Денна шоай хьалхаьцен кулгашшен бирса ракетни артиллерийскин герз хьадда боа советски Іилмахой, конструкторашн, ракетнин артиллерийскин промышленносто болхлой, инженераш, техникаш.

Дерригача хьалхьа юкъаьрча цІейдедду Москвана юкъе фашистски захватчикашо бохабаь 25 шу дуьа ди гаргахкхочачуьра хана. Цу тІем тІа йийкъа бирсача ракетни герза эгтара хьалхьарча заллаьх цаІ, Сийлахь-бокхача Дай - мехка тІема кхьча фронташка а сатна, ше малдара хьагучаьлларг сийлахьча советски артиллерийсий майрал, кІоьнарчал, йоккха говзаьх.

Ракетни бІунийн артиллерей Ди — ракетни бІунийн артиллерен денна моаршал а лоатташ за дакьъала дуьн шо.

ТІемен политически кийчо ечa, тІема дисциплинен вІашгІехьдаьлла чІоагІдечa, советски Герзашцарча Низамий сийлаьха тІема традицин ебаеча советски ракетчикашен артиллеристашен керда толамаш дахар лов сона.

Эгтара толашгІа йолча тІема техникаца ракетни бІунийн артиллерийн кийчьара гІулакха дІаьо а толамаш доахалда боьхлошен гІулакхечча наьхен, инженераша а техникаца а, Іилмахошен конструкторашен, ракетнин артиллерийскин промышленносто бергригача болхлоца.

Ракетни бІунийн артиллерей Ди белгалдоаькхаьш **аз приказ ду:**

Тахан, 19 ноябре, моттигерча хьаьх 20 сахьат даььча вай Дайхен столице — городе-гурпале Москве, говзаьн республикай столицашка, хІаьта иштта городашка-гурпалашка а: Ленинграде, Волгограде, Севастополе, Одессе, крепесте - гурпале Бресте — тхьозза артиллерийскин залм а тоаьш салвет яла.

Дайхьаьла хьала сийлахь-доькха советски халкъ—коммунизм хьалгІер!

Дайхьала хилда Советски Герзашцара Низаш а цар тІема дарг — ракетни бІунийн артиллерийн а!

Сийлаьхьа хийца Советски Союза Коммунистически парте — ерригa вай котаьлнаш яхара деташ ураувттаьдечун а уж вІашгІехьбоахачун а.

СССР оборона министр Советски Союза Маршал.

Р. МАЛИНОВСКИЙ.

Юртбоахама техника йоакхо ю

Беккха теркам Іабахийтаб Гудермески района «Гудермесский» яхача совхоза болхлоца, юртбоахама техника ший хаьнаьхьа дика товара. Гудермески района производственни управлене приказаза хьежача ихьолагІа март тІаккоачан 60 трактори, ерригa шийнаьхьа болх бу кхыйола техникен ремонт яь яккха декхарийла я совхоз.

Масседоичча республика боахамашка санна цхьоалагІча октябре дІаболаьлабар совхоза центральни мастерской болхлой гуйран балхашкара мукхьаьннача техникаца ремонт е. Юртбоахама техникана ремонт е болхлой дІаболабеннача хьалхарча беттa 8 трактора ремонт яьй планах воархІена мара е ца езача.

ЧІоагІа лоаьрхІам а юртбоахама техникана ремонт яра балхаш узлорой методаца дІахкхуьлларг. Цу тайпара методаца болх барор йиш хулийр юртбоахама машинашта ремонт яра темпаш хІара денна лакхъе. Из хьагуш да ноябрь беттa хьалхарча декаде ремонтникана бьаьчбалхах: ремонт яьй йиш трактора, автомашинай бІь мотора, иштта кхьча техникана а. Иштта лакхача темпашца бергба оаха кхы дІаьхе а болх, — йоах совхоза керттерча инженера Шерстюк Алексей Андреевича, — нагахьа санна хьа-хьаьнкхьа хІаьнан хІиллаш «Сельхозтехника» яхача объединенче тхона хоачачаьнхиллал запчастеш лоаттайой».

Масса а юртбоахама техникана юкъера эгтара чІоагІаІа теркам тІаьбохийт ремонтникаца тракторашн, автомашинашн, аьлат ІІадуьча машинашн ремонт яра, хІана аьлча ебыстаьл юкъе ялат да мел дуьрдоаьла лаьттан укх шера аьха даргІа. ХІаьта бІаьстан юхьье кийча хила еза сеаьлкан, культиваторашн. Из дика кхетаду ремонтникашен механизаторашен. Техникана ремонт е дІаболабеннача хьалхарча беттa 8 сеаьлкан 14 культиваторан ремонт яьй, хІаьта укх беттa хьалхарча декаде ехьа а сихдаьд ужа балхаш.

Кастта дІаьолаьлургда нохарашта, гидротехнически оборудованена ремонт елга, Хіанз ремонт дь яьнна кхо трактор мастерскойшкара ара а ньаьхьа ремонт е ехьа а ехьа а хо трактор хьаьца йиш яр тха, — йоах мастерской заведующи йолча Горбатенко Павел Федоровича, — нагахьа санна кхоачашъилалла — запчастеш ялларе. Вахха оьсарле дикка лохлу тха из баььан долаш.

Белгалде деза, цхьайоа юртбоахама техника отделенешкара трактори бригадашка тоаьеда. Иштта тоаьо шоай нисанца тоае йиш йола техникца.

БІььстан юхье юз культурашн агротехнически хьалашкен лоацача хинен дІае аьттув хулийтарбга тха ханнаьха дика ремонт яь ерригa юртбоахама техника кийчоь линейка тІа оттаяре, яхан дуьн совхоза керттерча инженера нов. Шерстюка. Сихха а дикал лакха йолаш а ремонт ярах белгалбаьнаб ремонтникашн (колончатн валашта шлифовка еш вола) Сергей Желуквин, слесарь-моторист вола Татаев Іаьлен. Дикал лакха а йолаш бу цар шоай болх.

М.-Р. Пимев, спецкор.

СССР ІИЛМА-ТЕХНИЧЕСКИ ОБЩЕСТВАЙ ЕРРИГСОЮЗНИ СОВЕТАГА

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, СССР Министрий Совето, Ерригсоюзни Профессиональни Совий Центральни Совето вай мехка Іилма - технически обществай 100 шу дизарца чІоагІга дьакъьала юкъ Іилма - технически обществай Ерригсоюзни совет, цунга гІолла — Іилмахой, инженераш, конструкторашн, техникаш, юрта боахама специалисташ, болхлой - новаторашн.

Боккхен сийлахьен нинъ ба Іилма-технически обществашца хьабенар. Цар истори айхха дуьзаденна да Даймехка Іилмен техникен дегІаьхарца. Іилма-технически обществашн вІашгІехьхарех а цар балха юкъе хьинаре дакъа лаьцарех а хиннаб ерригача дуненна боьзаьг бола Іилмахой Д. И. Менделеев, А. С. Попов, Д. К. Чернов, П. Н. Яблочков, кхыбола вай Дайхен Іилма боккхий виналлаш.

Іилмен техникен дегІаьхуьлла общества производительни низашн чІоагІга алсамдоахача хоадамболлаш йолча факторех лаьцаьнна. Іилмаьнна ерригa

ХА ДЕШ ЛАТТ РАКЕТЧИКАШ

19-ча ноябре Советски Іаҳдало белгалдаьккх ракетни біунийн артиллерей Ди. Из цІей хьалхара история гІоьгІгІа белгалдолаш а хьокъаш а ду.

Тхьаьмпхьо шу хьалхагІа, 1942 шера 19-ча ноябре, немецко-фашистски біунийна Волга тІа ба доьхка тІехьоттаьхьа а теха, хоадамбелл йина ваступлеран йолайн Советски Эскарс. Вай біуниий тІехьина хотдо а доьхьал чаьхбаьннаьна Сталинградан тІемо кІоастаьн бер шоллагІчу дуьнен тІемо ІаІахочу лелаьна. Из котаьо йоьккъ ча кьаьстта доьхка лаьхьа лаьцар ардиллер. Цудухьа тІехьаІа чаьхьаьккалер воьлаьсен чІоагІаьлене тІом лІебоьаьбенна хьалхара ди артиллере Ди да ьаьнна.

«ТІема ЛІаьа» — артиллере доьхка лаьхьа лаьцар гитлеровски полчищаш хІалаьчеа. Цун алаьца йохайор 76 эзар соагІа моастагІчун ранк. ТІема хоша-зенитчикаша чуйІтар 21600 соагІа сфашистски самолет. Дьаьлено лаьккха мах бир артиллерийсий ТІемо: тІехьмайрча 1800 саг Советски Союза Турпал йта цІи елар, І миллионо 600 эзаре-гаре орденашна медаллаш еннай. Из ІенаьлергІу-лаьк — кІоьнахчаьа, чІоагІаьа, Дьахьна хьалхашкара декхар лаьккача бехткочахьна хьовчашцара дьаьсе цІаькха а доьвргІоьна хьоьхьам.

ТІом лІабаьннаьчу тІехьаІа гергаьшцара йиззаш дикалца керда легІадахара дьаьсе боьхьона революцийн хуьшаьашн хилара дола тешаш — 1964 шера арадьашна, 19 ноябрь ракетни біуниий артиллерей Ди да ьаьнна хьаькІайкаш. ССР Дахкиьаьрчу Совета Президиумна Указ. Из дар хІанз планета моллагІча континенте вале а моастагІа хІалаьккергволлаш бола керттера герза низ а керттера ударни низ а хинна Даьттача ракетни біуниий лоархІам боьккха хІлар бакъделга.

Из пІеІ белгалдаьккхаш, тІечахочна-ракетчикашна лагаька рала-белаш дагалуьр эрсийн советскин боьккийча Індмахой К. Э. Циолковске, К. П. Константинова, Н. И. Кибальчича, А. Д. Засядко, Ф. А. Цандера, Дайнехка ракетостроенна воьх ЛаІолийна дуьккхача хьачар цІеташ.

Дукха хана кера цІи хеза хиннай вай Дахе шорй бадлистически дикалашнен эксплуатационни характеристикашкен дилларна довзой дикаьра уьжамо йолча образецаш дикка тІехйолча ракетий образецаш эгтара дикаІа хилараца, цхьаьбакъда, революци хилаелхара Росси экономически геттара тІехьайнса хилаер, паччахьа правительства консервативо, Малхбузенна хьалхашца цо кІезигаьл делаьр нохеттар Іилма-техническе уІаьна, новкъаьре йоьа Дай-мехка ракетни Іуьлаьх оргаьлаьхьа гоьлаьрг. Советски Іаьлаьр лаьнначуьа тІехьаІа мара легІаьхо долаьдаьлаьр из. Нарте белгалъаьккар ракетни техникех кьаІалаІа йьхьа торонаш, цудухьа из кийчъаьра боьккха паччахьаьхьен лоархІам бе болабир.

ТІом хьале хьалхарча шерашца йиий белгалара вешаш йолаш хиннай советски ракетостроени. 1933 шера Москвена лоьхе, Нахабине, вай мехка эгтара хьалха урагІьаьхьа ихочачина кхунса ракета. ХІаьта цуо тІехьаІа ядх шу даьннаьна Іюлла Халхин-Гола іохе японски біуниийна тІом дьаттача хана капитана Н. И. Звонарева авиаскаирньис дуьнен тІа эгтара хьалха хьийсар реактивни снарядаш.

Сийлдаь-боьккха Дай-мехка тІом лаьттачу шерашца Советски Эскара доалаьха яр кІоьсам лоаттабар йина керда иза йоьа соедетра — поьдерстски бІуьнан снІардоахаш хинна подвижнй реактивни артиллере. Ракетчикий цІаькха а сийле йоьрйІонча дешарна гІулаьккий, багІуьх хьайІийлар капитана И. А. Флерова батареяргча тІечахочна, 1941 шера 14 іюле Орша вохчо ІІ, из, 15 сахьаьт 30 минутан ьаьчча моастагІчун дийна иза Іайнча, цун техника, тІема нохачан, доагор латтача моттиг залн тІайолайр батарея. ХІаьта доагІаьчча тайнара, советски «катюшаьнна» низ болаш, ийнса нокъе тІаІийсаьчча дІо — ворарІІ-ньыхкар фашистскин командовани. Цийн цхьан приказа тІе цо сахьъьвалеш хьаьхкайкалр, «ракетий хьисдерча пхоьч хуурсаш доьа эрсий геро» хьакарадаь вІаштІеьхьаьнарш кІаьстта соьгІат мала отгаьсфеьа аьлина.

Сийлдаь-боьккха Дай-мехка тІемо фронташца йоьхьаьш йолча артиллереца тІехьа реактивни артиллерен хІалаькйора танкаш, хов ду моттиг-гаш, моастагІчун дийна иза. ЧІаьдахан болчу біуниийна ниьг будаьр. Гвардейски миномета деш доьа новкъостаа дамм колора тха біуниийн, мел хьалча хьалаьца тІом бен уж хиндалаьле а. Москвана йоьа а Волга тІа а, Курска юьен Бубкин тІеч, Севастополя юьа а Берлине а — массаІаьца а екар реактивни артиллере залгаш. ТІехьоцца-ракетчикашна карагІдаьннаьна ГІулаьккий бе боаттІана тайнара лоархІам баьЬ. Берлинча соединенеенаьн доьхьоьки. 86 процент йолча дийнаьшна, 47 процент йолча бонгаьдаьна, 97 процент соагІа йолчу гвардейски миномета полкашца оьрсеш еннай.

Тера юьхьелоаш доаттаьхьа кІоьсам средствашца доьхкий хуьшаьашн хинна хиларца белгалдоаш тІом дІабаьннаьчун тІехьаІагара ха. Дай-мехка Іилмашен техникаьнен карагІдаьнна тІекхьаьна доьхкийча хІамаш. Йиш хІалийтар воьлеш гІулаьха тІа боьхьона йоьа революци а. Хьаьвсар Гергаьшцара Нийий тІема чІоагІаьа лаьрг йаьрш герга да. ХІаьта из-кхаьа дезаьна дІахІоьчаьеш яраш рацеташ еш йоьа тІема цІи цу сахььте цуьн территоре тІа яргьа.

Из дІа да хьаттача аьлаьне а лаьрг-лолаш дац уьх тІехьаьрча хана боьккийча американски паччахьаьхьен доьтелаьца «Советски Союз хІалаьккергьеьг» йхьаь цхьаьнга хотдо йоьа. Іаьлаьмте дукха лаьсе тайна заьлаьнен ен хиларх. Из хьаьстаьа кьаьста чІоагІа дуьнен США оборона министра Р. Макнамара. Пушка дуьзаьлена цунна загадочнийца безам бар хІалаькъаьлх йоьа кІаьнарг цІаьа ІаІ

БАЛХАШ СИХДАЬД

Ухх шера 1283 гектара тіара комсашсихха чуйнаш баьлар Наурски районна «Комсомольский» яхача тідаргіара совхозе. Планах хіара гектара тіа кхее лийрхіар 54,5 центнер комсаш ар, хіаьта боахамо чуйнідарш 61,6 центнер я. Совхозе комсаш леладеча бригаданта юкъе эггара лакхагіа бола комсий хьукъам шоллагіча отделенеча Хасанов Шаруде кулгалеча ихьолагіча бригада коллективо кхеблаб. Цар 88 гектарах хіара гектара тіаьн чуенер 104,7 центнер комсаш я. Царел дукха тіехьабисабац ихьолагіча отделенерча бригадир Шатова Таисия йолча ихьолагіча бригада членаш а. Цар хьокхам 101,1 центнер да.

Дика дора цига комсаш чуэнара дерриг балхаш, Комсаш чуйна мукъа ьаьнаьча участкашка комсаш ьлинкасьгра тіара хьайоьха приспособленеш йоахача тракторашца бирж ух мукъанчара боах. Цу тіулаькх дукхха лакхъо комсаш йолаш боахача наьха кхаьгьегама овсарле. Иштта комсаш чуйнца хьале 300 гектара тіара бинъ тракторашца комсаш мукъаьха баььнаб совхозе. Цудухьа кхіідоа тайран балхаш дерттіа чакдолх укъаза. Хіанаьле 516 гектара тіара комсаш ьіа баььнаб ахьа отделене, хіаьта діадахьа шера эггирача гуырахьа яа болх 550 гектара тіа мара бе кхенэар, тіаьнна ухх туранга эовр гектара тіа гаргта комсаш яіа бола дага бе уж. Даим хьіпар кхо ца деш кхаьхог совхозо комсаш леладеранца Порядина Евдокия, Мажадаева Хадижата, Шэндыдова Маиашй, Таворалиев Харуде.

Совхозе комсаш 15 процент-ойнах ьіалаш я, цудухьа сихбенна цига керда гьаьнаьца песедна еш ба болх. Иштта хіанна 300 оаьрта діаегіа баььнаб кхаьна. Нуьна ьіьаьна комсаш ьіаьхьолаш, шиьлера отгаьш боахх совхозе кхаьгьегамхой. Шиьлера хіаьнаьле ілаьнаьл совгіа оттаьь тіаьхка ялх ібаь гектара тіара комсаш діаьхьаьла а ьіьхай. Цу дерригане торе хулийтаргъя совхозе біаьстан юьье балхаш сихденнача хана уж толамца леладе.

Дерттіа леладу боахаме комсаштца дазарш ца хидийтарг де деза проца кховсаш кхаьгьега деза уж леладеран. Бийсанна 2—3 сахьат діаьхча тіетта сера ерриге йоагіа Бучуа. Йиьшк лота а йийр ьіаьсатта хьоха шура йіоаьхьо. Дийца варгвеаш дукха да де лезарш.

Узинева Бучуе дика кхетаду ше діаьхача толамех ихочачам бе йиш йоаьнца. Цу тіулаькх шиі говзал кхы а дегіайоаьлара болх бу цо: Масслаа а ца хоьр діаьхьеш, шийна ешар хоатташ хуо Узинева Бучуе шийца болх беча хьайбаш леладеранна.

Совхозе шурий-товарищ ферме хадданза болх бен я хьаьла латтаьна опыта школа. Узинева Бучийгара говзал ьіьаьн уьх совхозе хьайбаш леладеранца меттел кхыча боахамашкарча хьайбаш леладеранца а.

Дукхача хана деза еший хьайбаш леладеча діаьхача толамех, пятилетка хьаьлаьрча шера Кхаьхьегама Шеча байраьхка орден енна ьіа.

«Иштта доарХіаме дола паччахьаьлкен совгіат диларо декхарийла ю со сих а хьинареГіа кхаьхьета, — йоаьх Узиневе, — хіаьта Октября 50 шу дуэача шера кхы а лакхара толамаш даха дага я со.

А. ГАДАБОРШЕВ.

ГОВЗА ІАЬСИЙ ЛЕЛАДЕР

Хіанна бархіаГіа шу доладеннаЗ Узинева Бучуе «Ингушский» совхозе болх беш йоаьла. Доккхий кхаьгьегама толамаш ьаьлаЗ цо ше совхозе боах беча хана. Белгаданаза дарегаш укх бархі шера Бучуе кхедаь 2500 ламмта Іаса хьайбаш леладеранца діденнаЗга. Совхозе «Ханз детташ мел дола доахаш цо ший хана леладаьча Іаьсех хьахиннна доахан да.

Узинева Бучуе леладеш дола Іаьсий дуэла чоаГіа тоаьеннеш ханза ца кхетаьнн да. Йланах дийнаьхьн буси хіара Іаьса Іаьхьета деза дукх 400 грамм мара дан, хіаьта Бучуе леладечарех хіаранна 600 — 700 грамм іаьхьет.

Ф у кхайре я цу тіулаькх? «Мишта карагідоаЗ хьа иштта дукха дулх хіара Іаьса тіаьхьетийта», — яхан хаттарашц ду цунна.

Нагаьла санна Іайха беш бола болх цівнача дег тіара, Іаьсий дезаш беш уэле, толамаш дела хала дан, — оаЗ Узиневе.

Хьайбаш дахаленкхы дукхха ьіьаьла Діайоладу ю хурдолчу Іаьсий йоаьхо-е. Хаддаьна ъьожаш хуо иэ дахка дедденнаьа хьайбаьнта тіулаьх мишта ду, хьайбаьнта ихочачам болаш догіа пайдаьнгіа дола доаьхьар: сиоос, йоаЗ, сеенна, коартоЗ иштта кхьідола а доаьхьар леттаЗой. Иштта кхоаьбан тоаьеннеча деаханз дяь Іаьсий а хуо дегіа доккха, унаьхіена.

МАТЕРИАЬЛНИ БЕЗАМ СОВБОАХ

Чаккдолаш латт пятилетка хьаьлхара юртбоаьлама шу. Дукхагіа болх боаьмашка ілаьнаьс а итогаш е болбеннаб отделенеша, бригадаша звенняша баьла балха. Иштта, цу балхашта итогаш еш ба Ваьсарен районна «Назаровский» яхача совхозе а.

Чаккдолаш латтача юртбоаьхама шера итогаш еш волча совхоза керттерча экономиста Гарбаков Арсамака язбеча шифраша хьагойт, Іилманн хьалха латтаьна опытан мардгіаььнарш балта юкъе кхуьлара уйла а еш, кхаьгьегаш средствашн кІеэнигаГіа діа а уэийташ кхаьгьегаьча ахархой кьих хьаьннарашн.

Совхозо хьаь а отделене кхеьлй шекарга сеекла, хіаьта хьахиннарашн бе-бе да.

Ьлтий - Юртарча отделене сеекла кхеерашца хіара гектара тіара юкъе лаьрхіаьча 143 центнер шекарга сеекла чуйнідаЗ, Іхьилеклонгий-Юртарчеи отделенеЗ — 171 центнер, хіаьта Йндарерча отделене — 329 центнер. Белгаданаза дарегаш цу кхаь а отделенерча ьаьттаьта юкъе дукха баьшхо йоаьцилга.

Дог йіолдоахаш да Йндарерча отделене Часыгов Пашаг кулгалеча мелхьанированни звено членаша кхьаьгарах хьахиннарашн. 50 гектара тіа шоаш кхеньа шекарга сеекла хіара гектара тіара юкъера лаьрхіаьча 350 центнер чуйнідаЗ цар. Дукхха шекарга сеекка кхеечу уж лаьхара толамаш даьха, Іийнаьаш зменьеной Часыгов. Иштта кхаьгьегама лаьхара толамаш даььаЗ цуг звено боаьлоша гидуарганн кхеетт а.

Хіанна а итогаш ьіа ьіьнаеле а тешам боаьлаш ала йиш я Часыгова звенне кхеньа шекарга сеекла хіара ценнтерата діабода мах эггара лохаГіа хуррбоьлга.

Совхозни отделенейн специалисташа кІеэарга тахка беа Йндарерча отделене боаьлоша діаьхара толамаш а ъоаьхан шекарга сеекла кхеечу баьбоьх, хіаьта гучаьлаха деза Альтий-Юртарчеи Дхьилеклонгий-Юртарчеи отделенейн боаьлоша шекарга сеекла кхеечу хилийта хьоачамбоаьцаьш.

Боаьлоша теркам тіабахийта беза Йндарерча шекарга сеекла кхеерийй хьаьла лаьтта оьшт кхьіча отделенейн боаьлоша юкъе боаьржаьра.

П. Иванов, агроном.

«АГИТАТОРА БЛОКНОТА» АРГІАНАРА НОМЕР

Кепа техьа арадььина подписчикашца діаьдоаьхийташ ца КПСС Нохчі-Гіалгіай обкома пропагандан агитацен отдела аргіанара «Агитатора блокнот». «Сийлаьчьа Октября 50 шу дизарна наьхьа дахарна яхана рубрика кІаьа яраььнай Новогрозненски мехкадььта чакхдоахача завода парткома секретара А. Атаруькова «Гойтара агитаци низ бола гера» яьх статья. Иштта цу рубрика кІаьа «Идеологический фронтера хоамаш» яха материаьлий подборка.

Ерриг ца ІаьсийЛ ІаьсийЛ ІаьсийЛ

ДОЛЗОЛ ДЕХЬАРА

Пльзеньре В., И. Ленина цІерахча машинашъеҀа заводе хьло Чехословакие зтгара хьалхарча Богунца (Малхбузен Словакі) яхача мотторе хьалхарча ешл болча атомни электростанцена лаҀрІа оборудованн.

Атомни энергетика 150 эзар киловатт ина бола хьалхарҀор хьалҀо Советски Союза новкъостІаца.

СУРТА ТІА: болхло Владислав Ранда контейнера яхо тоееш ва.

ЧТК—ТАСС сурт.

ООН-а ГЕНЕРАЛЬНИ АССАМБЛЕЯ XXI-гІа СЕССИ

НЬЮ-ЙОРК, 17-гІа ноябрь. (ТАСС). СеҀхьа дийнахьа хиннча ООН-а Генеральни Ассамблеи пленарни заседане ДІаҀо дийнаг, Чехословакие делегане инициативах отта ҀаІ, доІ—«Лучен хьалхьаца юкъера мудаҀхьаца новкъ кхерзе ТІаҀтрешлца а ина юкъебоьхьалга дийхьа хилар» а шоай лоІаме хьаҀа хьалхьаҀ бокъо хилар а дизза хьоахьаҀ делга».

Сире вихала А. Томе хьаҀаболлаш хьаҀаҀа лаьрхІар «ВьетнамскИ хьалхьа дузьЬа США-е лоаттабу агрессивни зуламе тІокъ». Цу тІемца ДІаҀо а есхалцен ен хилар, аьлар цо, ціенхьатта яхерзе ґаІтъе ма-шаҀа. Томе белгалдаьхьаҀ США-и Англии юкъеґІеґтер бакъаҀ делаш Юкъерча Малйобаленера хьаҀ хьоахьаҀена хилар. Цо аьлар, Мораліа этгара тІеІьаґІа Йорданей дузьЬа дозаьнь агрессивни ґІулаккаш хила йийш йолаш лаҀар США-е финансови новкъостаца дах хиннадецаре.

Таиланде вихала С. Салима аьлар, империалистическ державаш ООН-а принципашкі чІоаґІта кечІа а ешл, пачхьаьлІхенанта юкъерча ґІулаккашца ка джунгелей законаш юкъедохьа ґІеґтер. Кубайна дузьЬарча провокацеш, Конгора зуламе акцеш, Вьетнамера трагическИ тІом — лучен хьалхьаца дузьЬаца империалистеш колониалистаца делиеча агрессейн провокацейн ен спиСок цІакхьа ца сопаш ДІа ЙІаьхье йийш йоаш ар, аьлар Таиланде вихала. Цо ДІадийкар ДРВ-ена оаахарой хьисане чуетта бомбаш сов четка соцаелтен вьетнамскі проблема 1954 шера Женевски соглашений ларда тІа политически ваьхьа тІа къоастаелгеи.

Колониальни державай политика хаҀаьхьа лоаріІаш къамаьл дир Ниде вихала Н. Нкасера. Конго (Кашшаса) вихала Т. Идэмбулра могаІир чехословакин инициатива.

Юхьбаьца ДенА дискуссе делиеча дуьхьаца делегацаьш США-ца, политика, къаьстта а Вьетнаме ДІа делиеча политикана, американскен делегацеьш рЬьа ца хилар дийнаг США вихала. Вьетнамскі хьалхьа дузьЬарча агрессивни тІом ший кхоаре къоастарца вьетнамски хьалхьа новкъостал дар санна хетийта ґІеґтар яз.

ДЕЛЕ ХИННА КОНФЕРЕНЦИ ЧАКХЪЯЬЛАР

ДЕЛИ, 16 ноябрь. (ТАСС). ТІема кхеарма, ґІема пакташтен базаштен, атомни герза а колониализма а дузьЬаларча дуьнен хьалхьаца юкъерча конференце болх тахан чакхбаьлар. Массеьх резолюци тІайІаш конференце.

Вьетнамаьл йолча йоккхуьра резолюце тІа белгалдоккхх, хІанз дуьненна хьалхьаца латта агтара сагоатІен лоаріІамеґІен дола декхар сенах латт аьлча, из Вьетнамера США агресси ДІаккхьарах аьттан хилар.

ДРВ-ена чуетта бомбаш тІехьа ца йолаш цьаькхьа бахьанаш ца доаханн соцадра, 1954 шерара Женевски соглашений кхочушъяьлча, Къулбехьен Вьетнамера дерриг американски баьнаш арадахкан шитара ерриг американски базаш ДІаккхьаран, ший проблемаш цІкьанна а тайІапара арахьара юкъеґІеґтІилга доапаш ца хьестарца йола бокъонаш бакъъ тІаІнара тІехьа латт йІах революце тІа, конференци.

Котференте хьакхаьлІар вьетнамски хьалхьаца ший йІаьна соединарноеть хилар а из котференцаьрах ца чІаІнар хилар а.

Резолюце тІа белгалдьхьаҀ вьетнамски хьалхьа новкъостаца дара бокъонца ер дезарш.

Герз ладаниьхьаҀ йолча революце тІа белгалдоккхх кексеьна а ґІулаккаш дерг ца хилар. Резолюце тІахьех ялерни держаьнна ялерни герзах лайІа оккхера декхаш дола дуьнен хьалхьаца юкъера, логовер дара, ялерни герза дола

ГЕРМАНСКИ ДЕМОКРАТИЧЕСКИ РЕСПУБЛИКА.

Галле яхача городерга художественнаьна вІашагІьаьлдеш доаҀ произведенаш хоккхарах выставка. Шоаш хьа мел ІоІдаь ячча искусства болхлоца хьовсам лоттабеш йолча Вьетнамера фонде дедар.

АДН—ТАСС телефото.

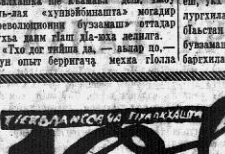

КИТАЙСКИ ПРЕМЬЕРА СОВЕТ

ПЕКИН, 17 ноябрь. (ТАСС). КНР Пачхьалхьен Совета премьер Чжоу Энь-лай, премьера заместитель Тао Чжу, КПК-Ца культурни революце группа кулгалхо Чэнь Бо-да, кхиболх-а китайски кулгалкой самарканд-ца ЛІаьнаІІаьлгаш Китай тайІапара-ца ІІаьнаІІаьлгаш Китай тайІапара-ца ІІаьнаІІаьлгаш Китай тайІапара-ца І